

CAMINANT CAP A LES ELECCIONS (VII)

LA CLASSE MITJANA I LES ELECCIONS

Arribem al setè capítol de la sèrie de *Quaderns Gadeso "CAMINANT CAP A LES ELECCIONS"*, que vol polsar l'opinió ciutadana sobre les eleccions generals del pròxim 28 d'abril, avui volem analitzar l'opinió d'un col·lectiu importantíssim a les nostres illes: la classe mitjana.

Iniciat el procés electoral qui més qui menys pretén seduir al que d'una manera imprecisa s'ha denominat "classe mitjana". Es tracta d'un ampli col·lectiu, no necessàriament homogeni, de contextos urbans, de professions i ocupacions múltiples i diverses, de difícil catalogació ideològica, envotllats de manera prioritària en els seus quefers i necessitats pròximes.

Es tracta d'una majoria social, sovint silenciosa, però que pot donar i treure majories polítiques, i que es converteix en objecte de foscos desitjos de les diverses organitzacions polítiques que, s'autodefineixen com de centre-dreta, de centre-esquerra o transversals, independentment de quina sigui la seva real naturalesa.

Mostra: 400 entrevistes
Error màxim: +-5,5%.
Nivell de confiança: 95,5%
Treball de camp: Març-Abril 2019

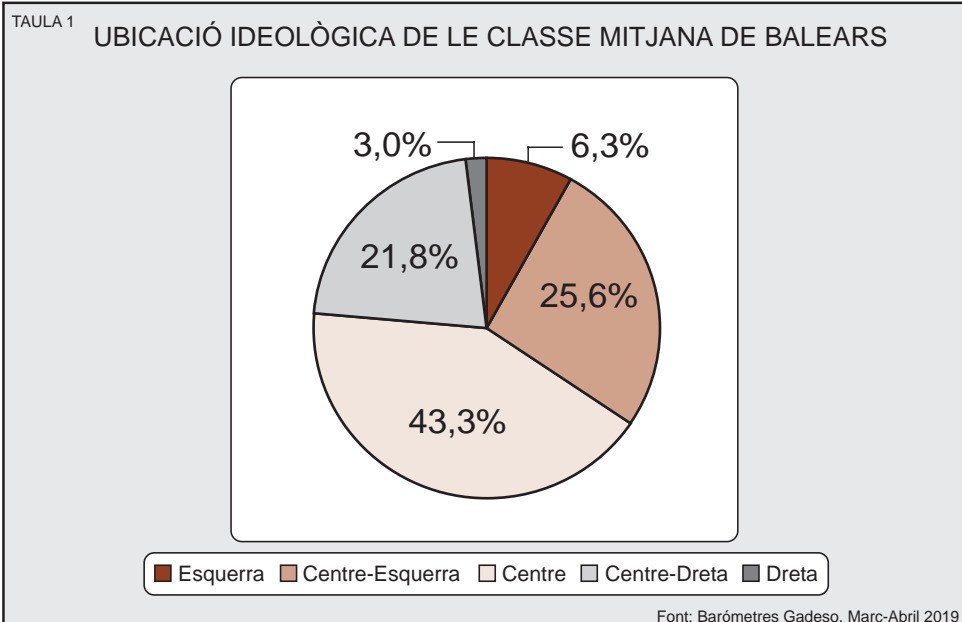
En qualsevol anàlisi electoral, és de gran importància conèixer l'autoubicació ideològica de la ciutadania, en aquest cas de la classe mitjana, que podeu veure a la taula número 1.

Una primera ullada ens deixa veure com el percentatge de persones que es declara de centre és la majoritària en aquesta classe social: un 43,3% als quals cal sumar-los el 25,6% que es declara de centre-esquerra i el 21,8% que se situa en el centre-dreta.

Això no obstant, potser el més significatiu sigui la diferència observada entre l'esquerra i la dreta. Les persones

que es posicionen en l'esquerra i el centre-esquerra suposen gairebé el 31,9%, de les d'aquesta classe, mentre que les que es col·loquen a la dreta i el centre-dreta representen el 24,8%. Davant això, no resulta agosarat afirmar que la classe mitjana de les nostres és predominantment de centre i centre-esquerra

Els factors que expliquen aquests posicionaments són, principalment la ideologia i la situació socio-econòmica. En la propera pàgina analitzarem, com ja hem dit, com se situen les persones d'aquesta classe en funció de la subclasse social a la qual pertanyen en funció de la seva renda disponible.

CAMINANT CAP A LES ELECCIONS

Quaderns Gadeso al igual que en les eleccions de 2015, publicarà des d'ara fins a les eleccions municipals, autonòmiques i europees del pròxim 26 de maig diverses investigacions i anàlisis relacionats amb la campanya.

- Tomb a la dreta 25-01-2019 / - La (des) confiança en les institucions 08-02-2019
- Temps de crispació : a qui beneficia? 15-02-2019 -Eleccions generals: Possibles majories 22-02-2019
- Dia de la dona treballadora 08-03-2019 - Continuen els problemes reals 15-03-2019
- El nostre jovent i les eleccions 29-03-2019 -Les classes mitjanes i les eleccions 05-04-2019
- Com veiem els immigrants 12-04-2019 -Els jubilats i les eleccions 17-04-2019

LA SEVA IDEOLOGIA

Com acabam de dir, és interessant veure com s'ubica ideològicament una persona depenent de la classe social a la que pertenyi. Per concretar de què parlam, us oferim com a referència una aproximació socioeconòmica a les tipologies de les diverses classes socials, seguint els models de la Unió Europea, aplicat a la realitat socioeconòmica de les Illes Balears.

CLASSES SOCIALS: TIPOLOGIES

TAULA 2 (elaboració pròpia)

BAIXA	MITJANA-BAIXA	MITJANA-MITJANA	MITJANA-ALTA	ALTA
- Aturats de llarga durada	- Treballadors temporals	- Fixos discontinus	- Professionals	
- Joves sense formació		- Petits comerciants	- Empresaris mitjans	- Grans empresaris
- Immigrants sense xarxa social	- Treballadors amb contracte inestable (precarietat)	- Treballadors amb contracte estable		- Rendistes: - Immobiliaris - Capital
- Pensionistes	- Treballadors autònoms			- Alts directius

Com és lògic, la classificació que es mostra a la taula número 3 no pretén ser exhaustiva, però sí que reflecteix prou bé la distribució per classes socials en funció de la situació socioeconòmica de cadascú. En aquest número de Quaderns Gadeso només feim referència a la classe mitjana amb les seves subclasses: mitjana-baixa, mitjana-mitjana i mitjana-alta.

La taula inferior mostra la distribució percentual de la població de classe mitjana de les Illes Balears segons la seva ideologia i subclasse social. Com es pot veure, i com sembla lògic, els membres de la subclasse mitjana-alta s'ubiquen més en el centre-dreta i la dreta. En concret, el 51,8% d'aquestes persones s'ubiquen en aquesta franja ideològica. El 46,1% en el centre-dreta i el 5,7% en la dreta nua i crua. Ben al contrari, dins el centre-esquerra i l'esquerra són majoria les persones de subclasse mitjana i mitjana-baixa, mentre que només el 10,8% de les persones

de subclasse mitjana-alta es posicionen cap a aquest sector de l'escala.

Així i tot, és el centre de l'escala ideològica el que segueix aglutinant el nombre més gran de persones de la subclasse mitjana i de la subclasse mitjana-baixa. Com es pot veure, el 50,1% de les persones situades en la subclasse mitjana i el 42,3% de la mitjana-baixa es defineixen de centre, un espai molt cobdiciat doncs la inclinació d'una part significativa d'aquests votants pot inclinar la balança cap a un costat o cap a l'altre.

Recordem que els de centre són uns electors que en moltes ocasions no voten "ideològicament", sinó d'una manera més racional (bé sigui per donar suport a unes determinades propostes que els semblen adequades o, més habitualment, per castigar els partits que no han complert amb les seves expectatives).

TAULA 3

UBICACIÓ IDEOLÒGICA PER NIVELL SOCIO-ECONÒMIC

	ESQUERRA	CENTRE-ESQUERRA	CENTRE	CENTRE-DRETA	DRETA
MITJANA-ALTA	1,6%	9,2%	37,4%	46,1%	5,7%
MITJANA	6,9%	31,0%	50,1%	10,5%	1,5%
MITJANA-BAIXA	10,5%	36,6%	42,3%	8,8%	1,8%

% horitzontals

Font: Baròmetres Gadeso. Març-Abril 2019

POSSIBLES PACTES POSTELECTORALS

Sembla segur de les pròximes eleccions generals que cap partit aconseguirà la majoria suficient per a formar govern per ell mateix. Caldrà, doncs, arribar a pactes amb altres formacions. En aquesta pàgina estem interessats a esbrinar quin possible pacte postelectoral agradaria a les persones de classe mitjana segons la subclasse a la qual pertanyen. Els pactes que es proposen són els més factibles segons les matemàtiques i el posicionament de cada partit i les declaracions dels uns i dels altres. Així no seria realista parlar d'un pacte a la "grega" que aglutinés a Unidos Podemos i a VOX o als primers amb PP o Ciutadans. Finalment, a més de la simpatia per una o altra possible majoria de govern també hem volgut saber quina d'aquestes majories té, segons el seu parer, més possibilitats d'esdevenir la que governi el país a partir del 28 d'abril.

TAULA 4

QUI LI AGRADARIA QUE FORMÉS MAJORIA I GOVERN?

	Mitjana	CLASSE SOCIAL		
		Classe Mitjana- Alta	Classe Mitjana-Mitjana	Classe Mitjana-Baixa
PP+Ciutadans	30%	42%	24%	22%
PP+Ciutadans+VOX	17%	24%	14%	13%
PSOE+Ciutadans	25%	20%	30%	28%
PSOE+U. Podemos	20%	9%	20%	30%
PSOE+U. Podemos+Nacionalistes	8%	5%	12%	7%

Font: Baròmetres Gadeso. Mar-Abril 2019

Així doncs, a la taula anterior podem veure com el pacte que més VOLDRIEN les persones de classe mitjana és el format pel PP i Ciutadans (30%), seguit pel que integrarien e l PSOE i Ciutadans (25%), un pacte que si feim cas de les declaracions d'Albert Rivera, líder de C's, no sembla, ara com ara, possible. L'altre pacte "natural" és el compost per PSOE i Unidos Podemos, però només suma el 20% de les preferències, un percentatge lleugerament superior al pacte format pels tres partits de dreta PP, C's i VOX (17%).

El 66% les persones de subclasse mitjana-alta voldrien un pacte de dreta i centre-dreta, amb o sense VOX, però baixa al 24% els que inclouen, explícitament a VOX. La subclasse mitjana s'inclina majoritàriament (30%) pel pacte PSOE+C's, però el 62% voldria un govern en el qual hi figurés el PSOE, cosa que també voldria el 65% de les

persones de subclasse mitjana-baixa, les quals en un percentatge del 35% voldrien una majoria de dreta.

Pel que fa a quina majoria es CREU que formarà govern, la majoritària és l'opció de centre-dreta composta pel PP i C's (28%), especialment entre les persones de subclasse mitjana-alta i subclasse mitjana, seguida de l'opció de centre-esquerra integrada pel PSOE i U. Podemos (22%), la qual té molt de pes entre les persones de subclasse mitjana-baixa. (30%).

L'opció PSOE+C's (21%) seria la tercera en possibilitats de govern. Curiosament, l'opció de dreta i centre-dreta, formada per PP+C's i VOX, tot i el rebombori dels darrers mesos, només seria factible pel 17% de persones, especialment entre les de subclasse mitjana-alta. Un majoria d'esquerra amb els nacionalistes només és possible per al 8% dels enquestats.

TAULA 5

QUI CREU QUE FORMARÀ MAJORIA I GOVERN?

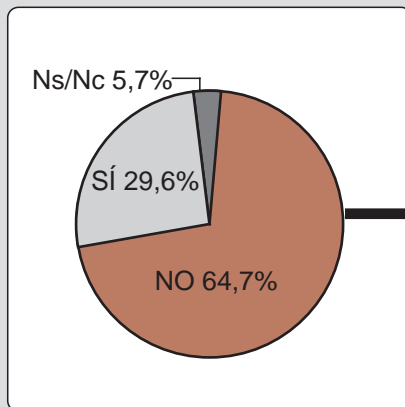
	Mitjana	CLASSE SOCIAL		
		Classe Mitjana- Alta	Classe Mitjana	Classe Mitjana-Baixa
PP+Ciutadans	28%	40%	24%	20%
PP+Ciutadans+VOX	17%	23%	14%	14%
PSOE+Ciutadans	21%	18%	20%	26%
PSOE+U. Podemos	22%	10%	24%	32%
PSOE+U. Podemos+Nacionalistes	8%	9%	8%	6%

Font: Baròmetres Gadeso. Mar-Abril 2019

DAVANT DE LES ELECCIONS

En aquesta darrera pàgina volem saber quina serà l'actitud de les persones de classe mitjana davant la cita electoral del pròxim 28 d'abril, en concret si pensen exercir, o no, el seu dret de vot i si saben a qui votaran, més enllà del partit en el qual dipositaran la seva confiança. Però abans d'això, també volem conèixer quina credibilitat els mereixen els partits polítics, i les causes que generen la desconfiança envers aquestes institucions, les quals constitueixen el mitjà que exerceix la representació de la sobirania popular.

TAULA 6 LA CREDIBILITAT DELS PARTITS SEGONS LA CLASSE MITJANA

CAUSES DE LA MANCA DE CREDIBILITAT

No representen els ciutadans	19,9%
No lluiten contra la corrupció	24,3%
Fan ús de les "portes giratòries"	20,6%
No compleixen els seus programes	25,3%
Només van a lo seu	9,9%

Font: Baròmetres Gadeso Març-Abril 2019

Per les persones de classe mitjana de les nostres illes, els partits polítics no tenen gaire credibilitat. Només el 29,6% els atorga confiança, enfront del 64,7% que opina que no es mereixen la més mínima credibilitat.

Les causes d'aquesta desafecció envers els partits la constitueix, per una banda, el fet que una vegada assolit el govern, el programa amb el que han concorregut a les eleccions queda en paper mullat (25,3%). El poc interès que mostren en combatre la corrupció (24,3%), suposa la segona causa de la manca de credibilitat. El fet que els polítics, en abandonar la seva carrera política, passin a engrossir els consells d'administració de grans multinacionals, especialment companyies elèctriques, (20,6%) representa la tercera causa. Finalment, la sensació que no representen els ciutadans (19,9%) i que només van a lo seu (9,9%) són les darreres causes que expliquen la manca de credibilitat dels partits

Pel que fa a actitud cap a les eleccions, el 44% té decidit anar a votar i ja sap a quin partit ho farà, especialment les persones de subclasse mitjana-alta, el 56% de les quals anirà a votar sabent per quin partit ho farà. Això també ho tenen clar el 42% de les de subclasse mitjana però només el 35% de les de subclasse mitjana-baixa. Per la seva banda el 19% té intenció d'acudir a la seva cita amb les urnes però no sap a quin partit atorgaran la seva confiança. Per subclasses, aquesta és una circumstància que manifesten el 20% de la subclasse mitjana-alta, el 19% de la subclasse mitjana i el 17% de les de mitjana-baixa.

Un 25% del total té decidit abstenir-se, percentatge que augmenta fins al 29% entre les persones de les subclasses mitjana i mitjana-baixa, i un 10% no sap si finalment exercirà el seu dret de vot, especialment el 17% de les persones de subclasse mitjana-baixa. Pel que fa al vot en blanc, aquesta és una opció residual.

TAULA 7 ACTITUD DE LES CLASSESS MITJANES DAVANT LES ELECCIONS

CLASSE SOCIAL

	CLASSE SOCIAL			
	Mitjana	Classe Mitjana- Alta	Classe Mitjana	Classe Mitjana-Baixa
Votaré i sé a qui	44%	56%	42%	35%
Votaré però no sé a qui	19%	20%	19%	17%
Votaré en blanc	2%	1%	2%	2%
No sé si votaré	10%	5%	8%	17%
No votaré (abstenció)	25%	18%	29%	29%

Font: Baròmetres Gadeso. Mar-Abril 2019